

Informace odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Libereckého kraje ke vzdělávání dětí – uprchlíků z Ukrajiny

Vzdělávání cizinců upravuje rámcově § 20 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, dále jen školský zákon.

Základní vzdělávání:

Podle § 20 odst. 2 písm. a) a b) školského zákona mají osoby, které nejsou občany EU (tedy i občané Ukrajiny), přístup k základnímu vzdělávání, pokud pobývají na území České republiky, a ke školnímu stravování a k zájmovému vzdělávání, pokud jsou žáky základní školy. Zákon nepožaduje, aby pobyt byl legalizován, ale vychází z faktického stavu. Školský zákon tak umožňuje přístup k základnímu vzdělávání a souvisejícím školským službám všem cizincům za stejných podmínek jako státním občanům ČR. To se týká i občanů, kteří pobývají na území ČR ilegálně – převažuje zde zájem dítěte.

Povinná školní docházka se na cizince vztahuje až v případě, že na území ČR oprávněně pobývají více než 90 dnů.

Tedy uprchlíci z Ukrajiny ve věku plnění povinné školní docházky, mají právo se účastnit základního vzdělávání ihned, jakmile budou ředitelem příslušné školy přijati ke vzdělávání, poté mají právo na školní stravování a zájmové vzdělávání (družina). Povinnost plnit povinnou školní docházku mají po 90 dnech pobytu na území ČR. Pro přijetí ke vzdělávání a školským službám platí příslušná ustanovení školského zákona, tj. ředitel školy standardně rozhoduje o přijetí/nepřijetí.

Předškolní vzdělávání:

Podle § 20 odst. 2 písm. d) osoby, které nejsou občany EU mají za stejných podmínek jako občané Evropské unie přístup k předškolnímu vzdělávání a s tím souvisejícímu školnímu stravování, pokud mají právo pobytu na území České republiky na dobu delší než 90 dnů, jsou osobami oprávněnými pobývat na území České republiky za účelem výzkumu, azylanty, osobami požívajícími doplňkové ochrany, žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo osobami požívajícími dočasné ochrany. Tyto děti musí splňovat veškeré související povinnosti, a to včetně povinnosti doložit potvrzení o očkování dle zvláštních právních předpisů.

Na tyto osoby se vztahuje povinné předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, pokud na území ČR pobývají více než 90 dnů.

Tedy uprchlíci z Ukrajiny, pokud na území ČR pobývají legálně, mají právo na předškolní vzdělávání. Pokud na území ČR pobývají legálně více než 90 dnů a zároveň jsou v posledním školním roce před plněním povinné školní docházky, vztahuje se na ně povinnost předškolního vzdělání.

Pro přijetí k předškolnímu vzdělávání platí příslušná ustanovení školského zákona, tj. ředitel školy standardně rozhoduje o přijetí/nepřijetí.

Berte prosím výše uvedené jako prvotní informaci. MŠMT přislíbilo vydání metodického pokynu, zároveň ve středu plánuje k této problematice spustit webové stránky a infolinku.

Je zřejmé, že nehrozí nebezpečí z prodlení. Ředitel mateřské i základní školy je povinen o žádosti o přijetí ke vzdělávání rozhodnout ve lhůtě třiceti dnů. Zároveň je povinen postupovat v mezích školského zákona i ostatních právních předpisů. V prvních dnech spíše doporučujeme vyčkat, až bude situace jasnější.

V Liberci 1. 3. 2022